

Streszczenie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Kraśnik

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki.

Pojęcie „rewitalizacja” jest w ostatnich latach często stosowane, niekiedy nawet nadużywane. Wbrew powszechnemu rozumieniu, nie oznacza jedynie remontu. Jest to **ożywienie**, czyli **przywrócenie do życia** zdegradowanych części gminy i uzupełnienie o nowe funkcje. Istotnym elementem tego procesu jest **współpraca z lokalną społecznością** i dążenie do **poprawy jakości życia** mieszkańców. Rewitalizacja to **długotrwały proces**, którego powodzenie zależy od zaangażowania wszystkich interesariuszy – mieszkańców, przedsiębiorców, instytucji, organizacji pozarządowych, samorządu i innych zainteresowanych. Współpraca interesariuszy stwarza realną szansę na odwrócenie niekorzystnych tendencji i ożywienie zdegradowanych obszarów.

Od 2015 roku problematykę przygotowania i prowadzenia rewitalizacji przez gminę regulują szczegółowo przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹. Gmina chcąc kontynuować działania rewitalizacyjne po 31 grudnia 2023 roku musi przyjąć gminny program rewitalizacji, o którym mowa w ustawie. W Mieście Kraśnik obowiązuje aktualnie Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kraśnik na lata 2017-2023², który jest lokalnym programem rewitalizacji sporządzonym na gruncie innych regulacji niż ustawa o rewitalizacji, stąd podjęta została decyzja o rozpoczęciu procesu opracowywania gminnego programu rewitalizacji (GPR'u).

Według ustawy o rewitalizacji pierwszym krokiem jest **opracowanie diagnozy** w skali całego miasta, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. **Obszar zdegradowany** obejmuje tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk **społecznych**, m.in. **bezrobocia, ubóstwa, przestępczości oraz niskiego poziomu edukacji**, a także co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: **gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych**. Z kolei **obszar rewitalizacji** obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, który cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk i na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Granice tych obszarów ustali Rada Miasta Kraśnik w drodze uchwały, która stanie się prawem miejscowym.

Punktem wyjścia do przeprowadzenia analiz służących opracowaniu diagnozy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji było zebranie danych z wielu źródeł. Pozyskano je m.in. z Urzędu Miasta Kraśnik, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kraśniku, instytucji zewnętrznych, jak: Powiatowego Urzędu Pracy w Kraśniku, Komendy Powiatowej Policji w Kraśniku. Diagnoza została oparta na danych za 2021 rok i wcześniejszych, które analizowano poziomie poszczególnych ulic Miasta Kraśnik zawartych w poniższym streszczeniu diagnozy obejmujące następujące ulice wraz z należącymi do nich działkami:

---

¹ ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150001777/U/D20151777Lj.pdf>

² UCHWAŁA NR XVII/166/2020 RADY MIASTA KRAŚNIK z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie aktualizacji programu rewitalizacji: pn. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Kraśnik na lata 2017-2023”.

https://www.prawomiejskowe.pl/UrządMiastaKrasnik/document/606524/Uchwa%C5%82a-XVII_166_2020.

L.p.	Nazwa ulicy
1.	3 Maja
2.	Adama Asnyka
3.	Adama Mickiewicza
4.	Adolfa Dygasińskiego
5.	aleja Młodości
6.	aleja Niepodległości
7.	aleja Tysiąclecia
8.	Andrzeja Struga
9.	Armii Krajowej
10.	Bagno
11.	Balladyny
12.	Batalionów Chłopskich
13.	Belgijska
14.	Bojanowska
15.	Bolesława Prusa
16.	Brzozowa
17.	Budzyńska
18.	Bóźniczna
19.	Cegielniana
20.	Ceramiczna
21.	Chopina
22.	Chłodna
23.	Cicha
24.	Cmentarna
25.	Cypriana Kamila Norwida
26.	Cyprysowa
27.	Dolna
28.	Dębowa
29.	Długa
30.	Elizy Orzeszkowej
31.	Energetyczna
32.	Eugeniusza Kwiatkowskiego
33.	Fabryczna
34.	Festiwalowa
35.	Filaretów
36.	Francuska
37.	Gabriela Narutowicza
38.	Gajowa
39.	Garażowa
40.	Generała Władysława Sikorskiego
41.	Graniczna
42.	Grodzka
43.	Grunwaldzka
44.	Harcerska
45.	Henryka Sienkiewicza
46.	Hermann Gmeina
47.	Hieronima Dekutowskiego „Zapory”
48.	Hugo Kołłątaja
49.	Ignacego Krasickiego
50.	Inwalidów Wojennych
51.	Jacka Kaczmarskiego
52.	Jagiellońska
53.	Jana Kasprowicza
54.	Jana Kochanowskiego
55.	Jana Matejki
56.	Jana Stelmaszczyka
57.	Jana Styki
58.	Janowska

59.	Jasna
60.	Juliana Tuwima
61.	Juliusza Osterwy
62.	Juliusza Słowackiego
63.	Józefa Ignacego Kraszewskiego
64.	Józefa Piłsudskiego
65.	Józefa Widerlika
66.	Kardynała Stefana Wyszyńskiego
67.	Karmelowa
68.	Kasztanowa
69.	Kazimierza Juliusza Dworaka
70.	Kazimierza Jurkiewicza
71.	Kazimierza Pułaskiego
72.	Klasztorna
73.	Klonowa
74.	Kolejowa
75.	Komisji Edukacji Narodowej
76.	Komunalna
77.	Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego
78.	Konwaliowa
79.	Kornela Makuszyńskiego
80.	Koszarowa
81.	Krakowska
82.	Krańcowa
83.	Krzywa
84.	Księdza Jerzego Popiełuszki
85.	Księdza Stanisława Zielińskiego
86.	Kwiatkowicka
87.	Lawendowa
88.	Leopolda Staffa
89.	Leśna
90.	Lipowa
91.	Lubelska
92.	Lubelskiego Lipca 1980
93.	Makowa
94.	Marii Dąbrowskiej
95.	Marii Konopnickiej
96.	Mała
97.	Maurycego Klemensa Zamoyskiego
98.	Metalowców
99.	Miedziana
100.	Mieszka I
101.	Mikołaja Kopernika
102.	Mikołaja Reja
103.	Miodowa
104.	Miła
105.	Mleczarska
106.	Modrzewiowa
107.	Mostowa
108.	Młyńska
109.	Nadstawna
110.	Niecała
111.	Nowa
112.	Oboźna
113.	Obwodowa
114.	Ogrodowa
115.	Okopowa
116.	Olejna
117.	Orzechowa

118.	Ostrowiecka
119.	Parkowa
120.	Piaskowa
121.	Piastowska
122.	PIOfiar niemieckiego Obozu „Budzyń”
123.	Plac Wolności
124.	Podleska
125.	Podwalna
126.	Pogodna
127.	Polna
128.	Powstańców Śląskich
129.	Przechodnia
130.	Przemysłowa
131.	Północna
132.	Raławicka
133.	Ratuszowa
134.	Rondo Budowniczych COP
135.	Rondo Narodowych Sił Zbrojnych
136.	Rondo NSZZ „Solidarność”
137.	Rondo Pamięci Ofiar Wołynia
138.	Rondo Rotmistrza Witolda Pileckiego
139.	Rondo Żołnierzy Wyklętych
140.	Roztocze
141.	Rumiankowa
142.	Rybna
143.	Rycerska
144.	Rzeczycka
145.	Różana
146.	Skośna
147.	Spacerowa
148.	Spokojna
149.	Sportowa
150.	Spółdzielcza
151.	Stanisława Konarskiego
152.	Stanisława Małachowskiego
153.	Stanisława Moniuszki
154.	Stanisława Staszica
155.	Stanisława Wyspiańskiego
156.	Starej Baśni
157.	Stefana Lelka-Sowy
158.	Stefana Żeromskiego
159.	Strażacka
160.	Stroma
161.	Suchyńska
162.	Szewska
163.	Szkolna
164.	Szpitalna
165.	Sądowa
166.	Słoneczna
167.	Szafirowa
168.	Tadeusza Kościuszki
169.	Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”
170.	Towarowa
171.	Tęczyńskich
172.	Urzędowska
173.	Ułańska
174.	Wałowa
175.	Wesoła
176.	Widok

177.	Wierzbowa
178.	Willowa
179.	Wiosenna
180.	Wojska Polskiego
181.	Wojskowa
182.	Wąska
183.	Węgierska
184.	Władysława Reymonta
185.	Zachodnia
186.	Zakątek
187.	Zaklikowska
188.	Zakrzowiecka
189.	Zamkowa
190.	Zgoda
191.	Zielona
192.	Zofii Nałkowskiej
193.	Zygmunta Krasińskiego
194.	Łożyskowa
195.	Łukowa
196.	Śliska
197.	Świerkowa
198.	Świętej Faustyny
199.	Żwirki i Wigury
200.	Żytnia
201.	aleja gen. Ryszarda Kuklińskiego
202.	por. Romana Grońskiego „Żbika”

Opierając się na wynikach przeprowadzonych analiz na poziomie poszczególnych ulic miasta Kraśnik zawartych w poniższym streszczeniu diagnozy wyznaczono obszary zdegradowane obejmujące następujące całe ulice lub w kilku przypadkach ich części wraz z należącymi do nich działkami:

- Adama Mickiewicza
- Armii Krajowej
- Bagno
- Balladyny
- Bolesława Prusa
- Bóźnicza
- Brzozowa
- Budzyńska
- Cegielniana
- Elizy Orzeszkowej
- Eugeniusza Kwiatkowskiego
- Festiwalowa
- Fryderyka Chopina
- Gabriela Narutowicza
- Gajowa
- Garażowa
- Gen. Władysława Sikorskiego
- Grodzka
- Grunwaldzka
- Hieronima Dekutowskiego „Zapory”
- Jagiellońska
- Jana Kasprowicza
- Jana Kochanowskiego

- Jana Matejki
- Jana Styki
- Jasna
- Józefa Piłsudskiego
- Juliusza Osterwy
- Juliusza Słowackiego
- Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Kazimierza Juliusza Dworaka
- Kazimierza Pułaskiego
- Klasztorna
- Kolejowa
- Krakowska
- Krańcowa
- Krzywa
- Lipowa
- Lubelska (część)
- Łąkowa
- Łóżyskowa
- Marii Dąbrowskiej
- Metalowców
- Mikołaja Kopernika
- Miła
- Mleczarska
- Młyńska
- Mostowa
- Nadstawna
- Nadstawna
- Niecała
- Niepodległości
- Nowa (część, od strony Szpitala)
- Oboźna
- Obwodowa
- Ogrodowa
- Okopowa
- Olejna
- Orzechowa
- Parkowe (część, od strony Parku)
- Plac Wolności
- Podleska (część)
- Podwalna
- Polna
- Raclawicka
- Ratuszowa
- Rondo Żołnierzy Wyklętych
- Rybna (część)
- Rycerska
- Rzeczycka
- Sądowa
- Skośna
- Sportowa
- Spółdzielcza
- Stanisława Małachowskiego
- Stefana Lelka-Sowy

- Strażacka
- Stroma
- Szewska
- Szkolna
- Śliska
- Tadeusza Kościuszki
- Tęczyńskich
- Towarowa
- Tysiąclecia
- Ułańska (część, od strony boiska)
- Urzędowska (część)
- Wałowa
- Wąska
- Wesoła
- Wierzbowa
- Wojskowa
- Zaklikowska
- Zamkowa
- Zgoda
- Zygmunta Krasińskiego
- Żwirki i Wigury

Z uwagi na fakt, że obszar zdegradowany obejmuje tereny najsilniej nasycone występowaniem problemów społecznych i współwystępowaniem problemów środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych, a zatem najbardziej wymagających kompleksowej interwencji, za obszar zdegradowany uznano obszary związane z nw. ulicami Miasta Kraśnik.

Obszar zdegradowany został podzielony na **pięć podobszarów**:

1) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**”:

- Krzywa
- Rzeczycka
- Zaklikowska
- Śliska
- Szewska
- Stroma
- Skośna
- Miła
- Bagno
- Wałowa
- Gabriela Narutowicza
- Podleska (część)
- Strażacka
- Ogrodowa
- Rycerska
- Jasna
- Marii Dąbrowskiej
- Wierzbowa
- Wąska
- Szkolna
- Plac Wolności
- Olejna
- Ratuszowa

- Tadeusza Kościuszki
- Młyńska
- Cegielniana
- Kazimierza Pułaskiego
- Polna
- Mleczarska
- Józefa Piłsudskiego
- Festiwalowa
- Zamkowa
- Klasztorna
- Tęczyńskich
- Okopowa
- Podwalna
- Krakowska
- Wesoła
- Niecała
- Bóźnicza
- Zgoda
- Grodzka
- Mostowa
- Jagiellońska
- Parkowa (część, od strony Parku)
- Oboźna
- Rybna (część)
- Rondo Żołnierzy Wyklętych
- Lubelska (część)
- Krańcowa
- Łąkowa
- Bolesława Prusa
- Nadstawna
- Budzyńska

2) podobszar zdegradowany „**Zarzeczce**”:

- Armii Krajowej
- Lubelska (część)
- Urzędowska (część)
- Tysiąclecia
- Spółdzielcza
- Jana Kochanowskiego
- Sądowa
- Juliusza Osterwy

3) podobszar zdegradowany „**Osiedle Koszary**”:

- Urzędowska (część)
- Fryderyka Chopina
- Mikołaja Kopernika
- Kazimierza Juliusza Dworaka
- Ułańska (część, strony od boiska)
- Nowa (część, od strony Szpitala)

4) podobszar zdegradowany „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**”:

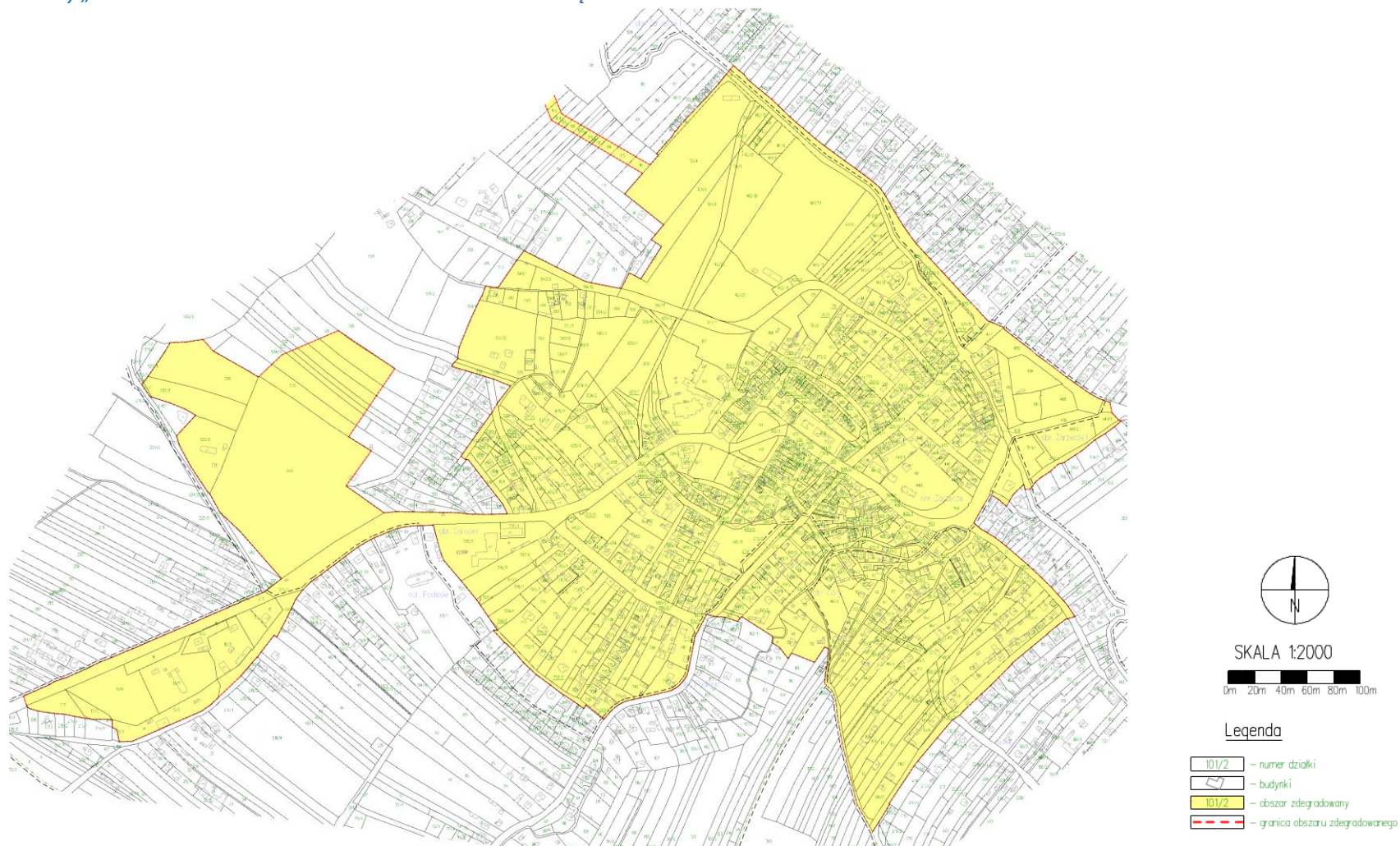
- Kolejowa
- Obwodowa
- Towarowa
- Stanisława Małachowskiego
- Lipowa
- Wojskowa
- Orzechowa
- Brzozowa
- Gajowa

5) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**”:

- Juliusza Słowackiego
- Balladyny
- Adama Mickiewicza
- Jana Kasprowicza
- Zygmunta Krasińskiego
- Elizy Orzeszkowej
- Gen. Władysława Sikorskiego
- Jana Styki
- Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Raclawicka
- Jana Matejki
- Grunwaldzka
- Łożyskowa
- Żwirki i Wigury
- Sportowa
- Eugeniusza Kwiatkowskiego
- Garażowa
- Niepodległości
- Hieronima Dekutowskiego „Zapory”
- Metalowców
- Grunwaldzka
- Stefana Lelka-Sowy

Obszar zdegradowany złożony z tak wyznaczonych podobszarów, zajmuje powierzchnię łączną powierzchnię: **373,5913 (14,31%** powierzchni miasta Kraśnik), a zameldowanych jest na tym obszarze **9 037 osób (28,06%** mieszkańców miasta Kraśnik).

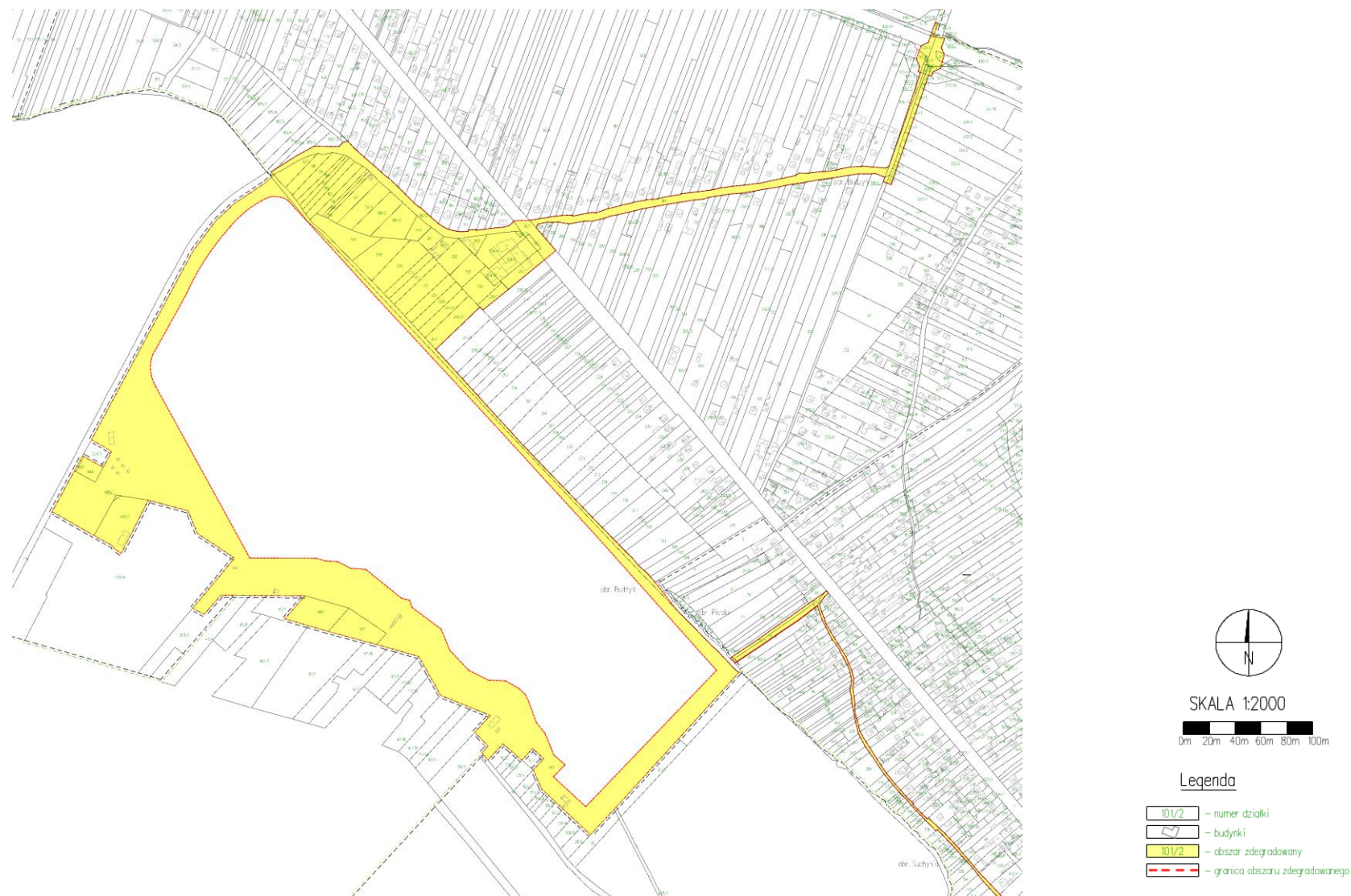
Mapa 1. Podobszar zdegradowany „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krańskim – część 1”.

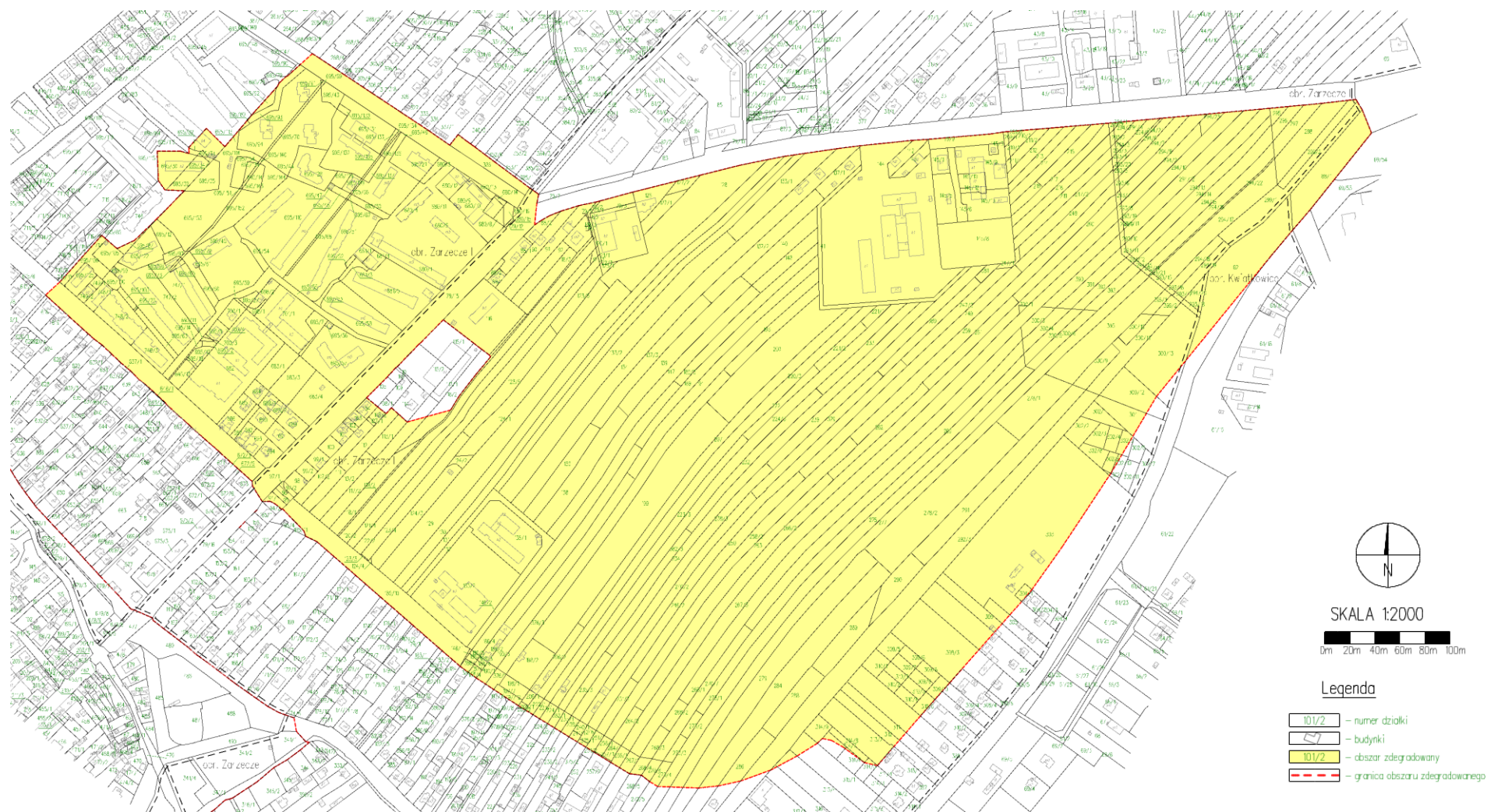
Mapa 2. Podobszar zdegradowany „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim – część 2”

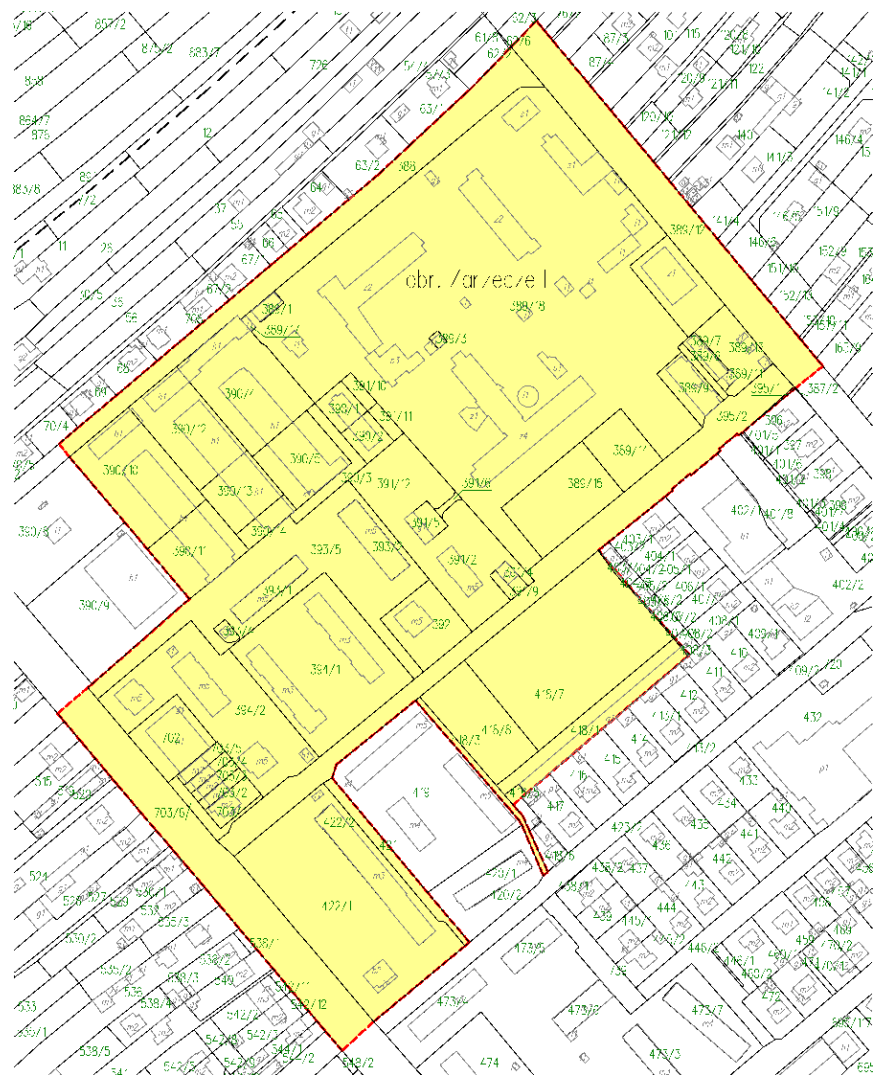
Mapa 3. Podobszar zdegradowany „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krańskim – część 3”.

Mapa 4. Podobszar zdegradowany „Zarzecze”.

Mapa 5. Podobszar zdegradowany „Osiedla Koszary”.

SKALA 1:2000

Legenda

- 101/2 - numer działki
- budynki
- 101/2 - obszar zdegradowany
- granica obszaru zdegradowanego

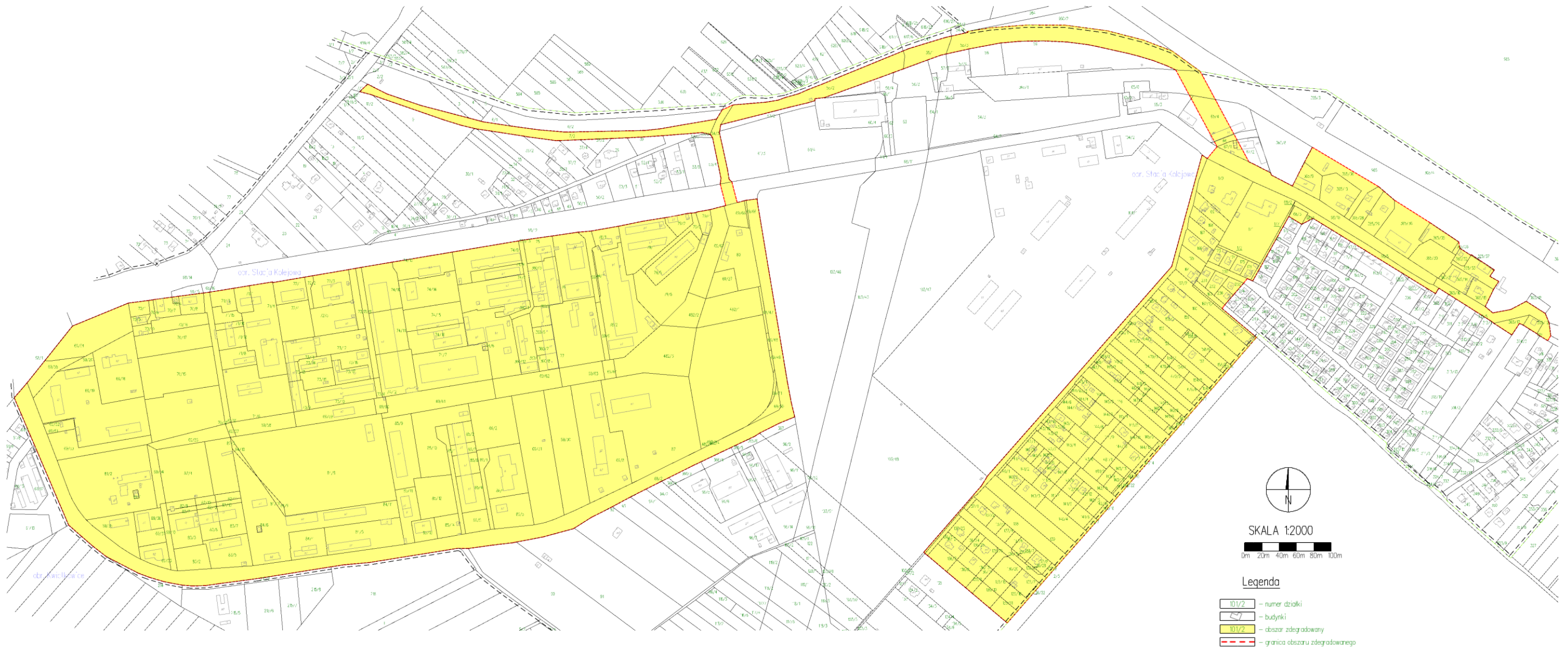
SKALA 1:2000

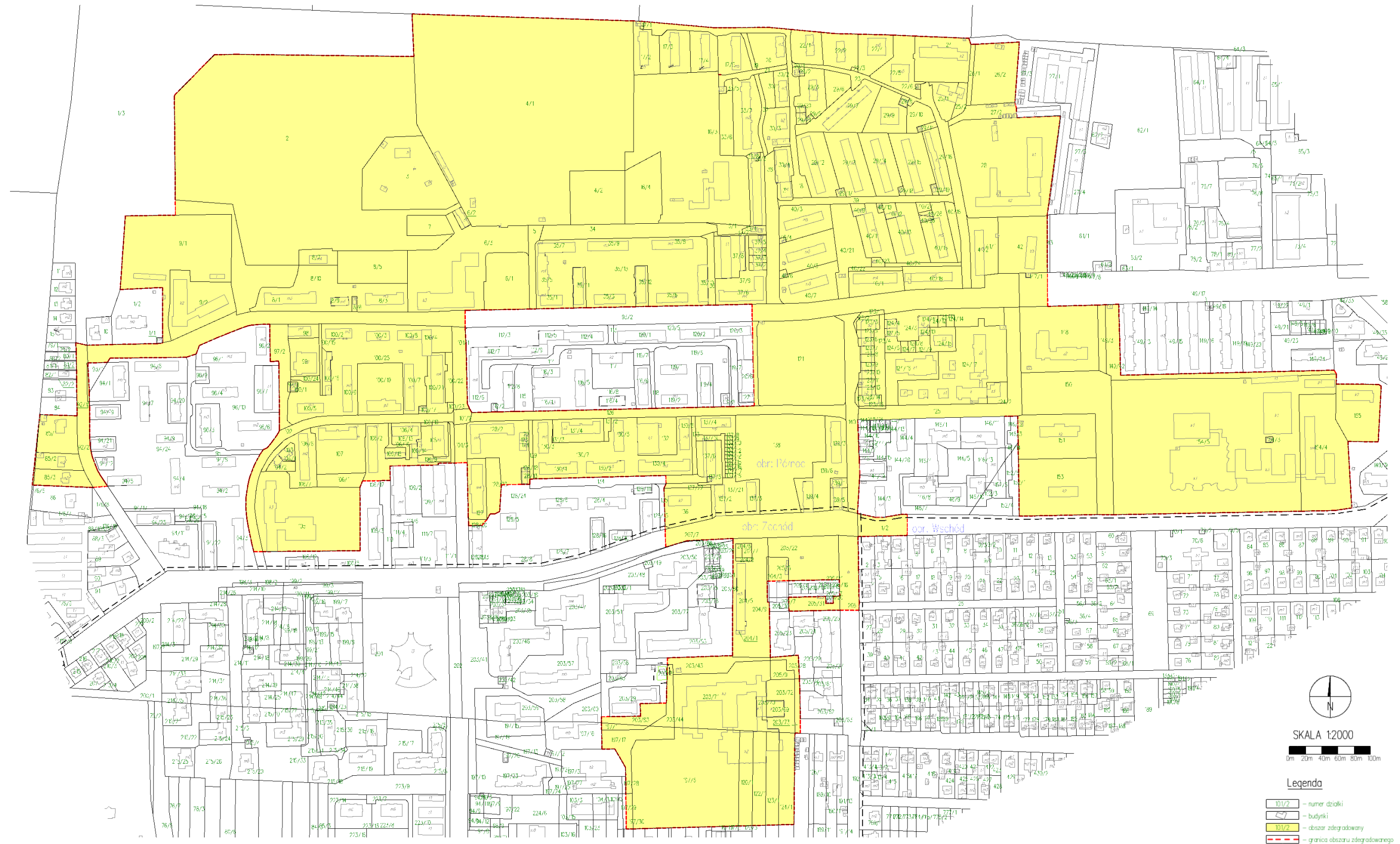
Legenda

- 101/2 - numer działki
- budynki
- 101/2 - obszar zdegradowany
- granica obszaru zdegradowanego

Mapa 6. Podobszar zdegradowany „Stacja Kolejowa z obszarem przemysłowym”.

Mapa 7. Podobszar zdegradowany „Dzielnica Kraśnik Fabryczny”.

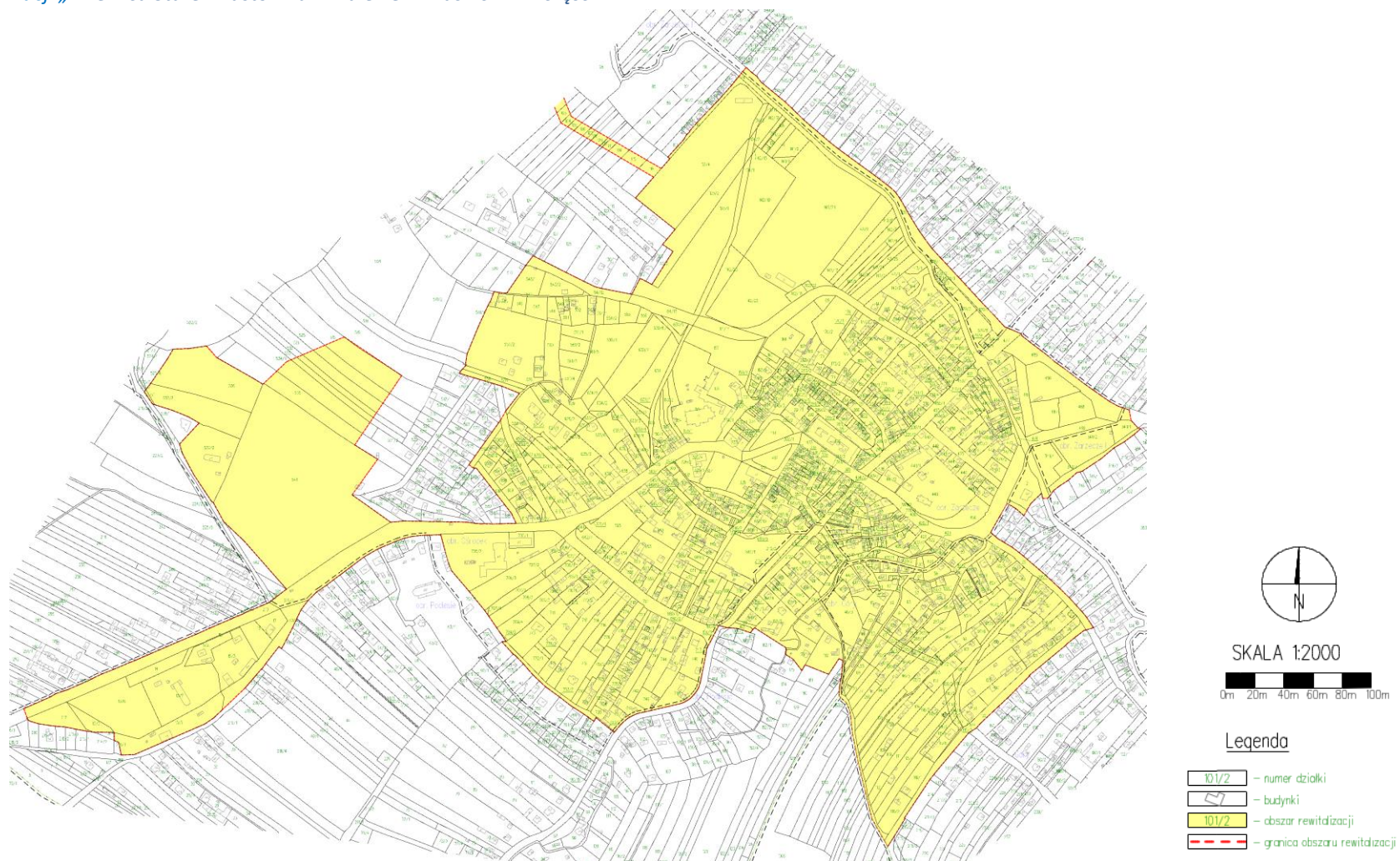

Kolejnym krokiem było wyznaczenie na obszarze zdegradowanym obszaru rewitalizacji, na którym Miasto Kraśnik planuje prowadzić działania rewitalizacyjne. Wyznaczony na podstawie analiz obszar rewitalizacji podzielony został na pięć podobszarów:

- 1) podobszar rewitalizacji „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**” o powierzchni: **123,7110 ha**,
- 2) podobszar rewitalizacji „**Zarzecze**” o powierzchni: **86,9115 ha**,
- 3) podobszar rewitalizacji „**Osiedle Koszary**” o powierzchni: **11,7040 ha**,
- 4) podobszar rewitalizacji „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**” o powierzchni: **84,2365 ha**,
- 5) podobszar rewitalizacji „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**” o powierzchni: **67,0283 ha**.

Powierzchnia wyznaczonego **obszaru rewitalizacji** pokrywa się w 100% z obszarem zdegradowanym i wynosi **373,5913 ha**, tj. **14,31%** powierzchni miasta Kraśnik. Zamieszkuje go **9 037 mieszkańców**, zameldowanych na terenie miasta, czyli **28,06%** mieszkańców miasta Kraśnik .

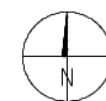
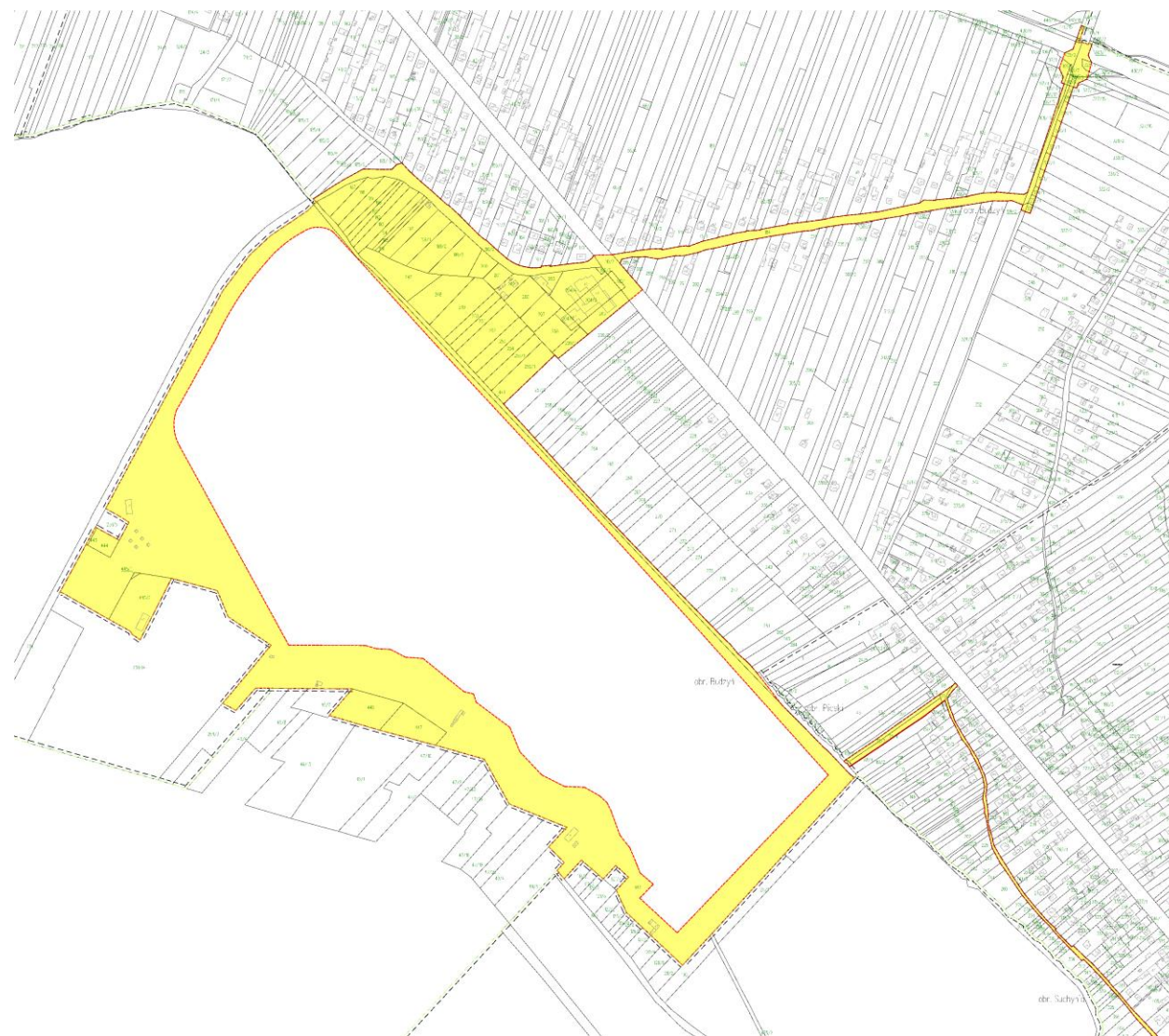
Mapa 8. Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krańskim – część 1”.

Mapa 9. Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krańskim – część 2”.

Mapa 10. Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Krańskim – część 3”.

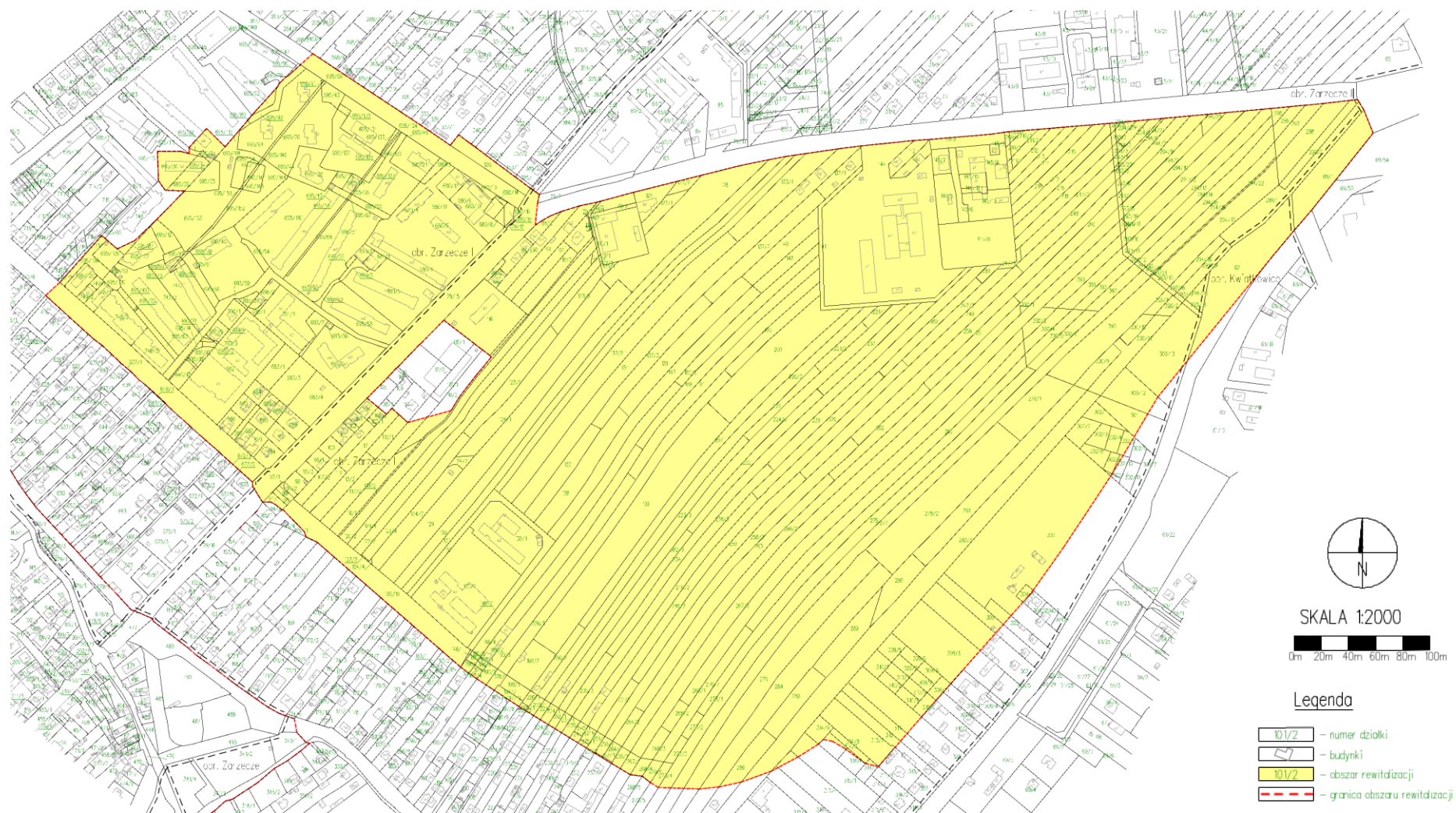
SKALA 1:2000

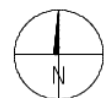
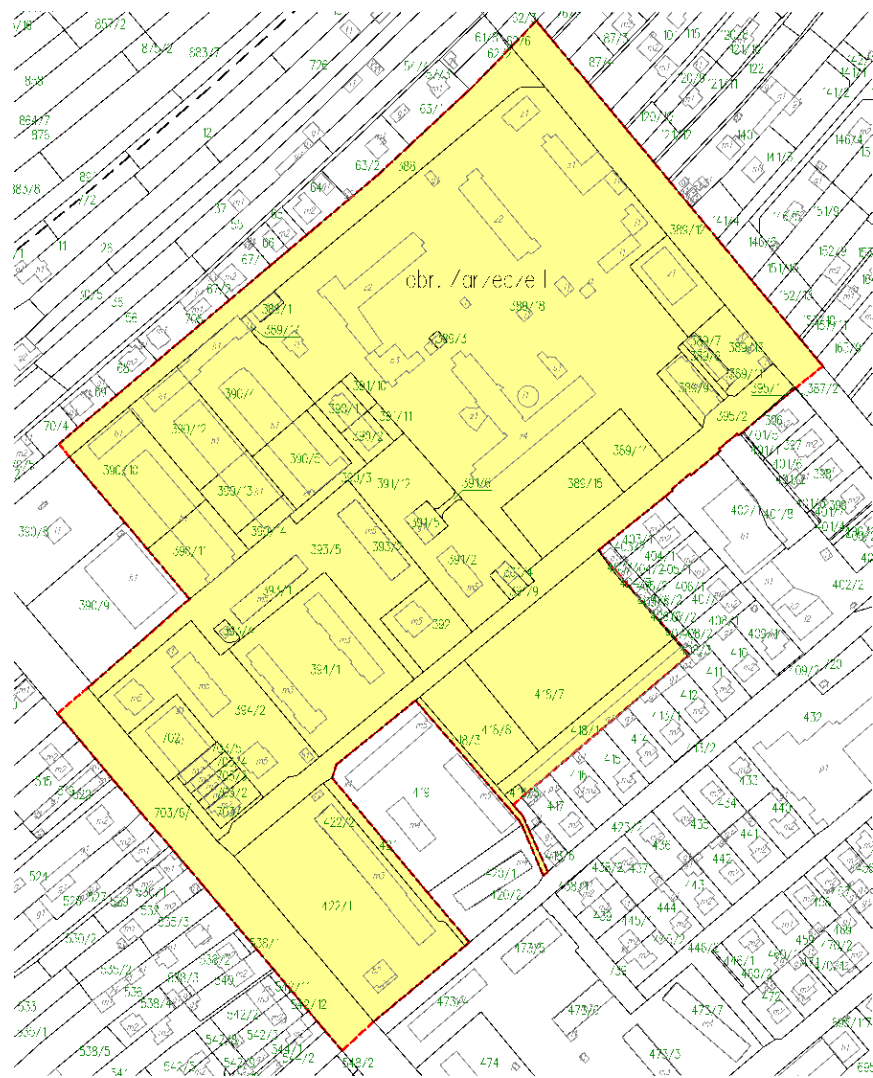
Legenda

- 101/2 - numer działki
- budynki
- 101/2 - obszar rewitalizacji
- granica obszaru rewitalizacji

Mapa 11. Podobszar rewitalizacji „Zarzecze”.

Mapa 12. Podobszar rewitalizacji „Osiedla Koszary”.

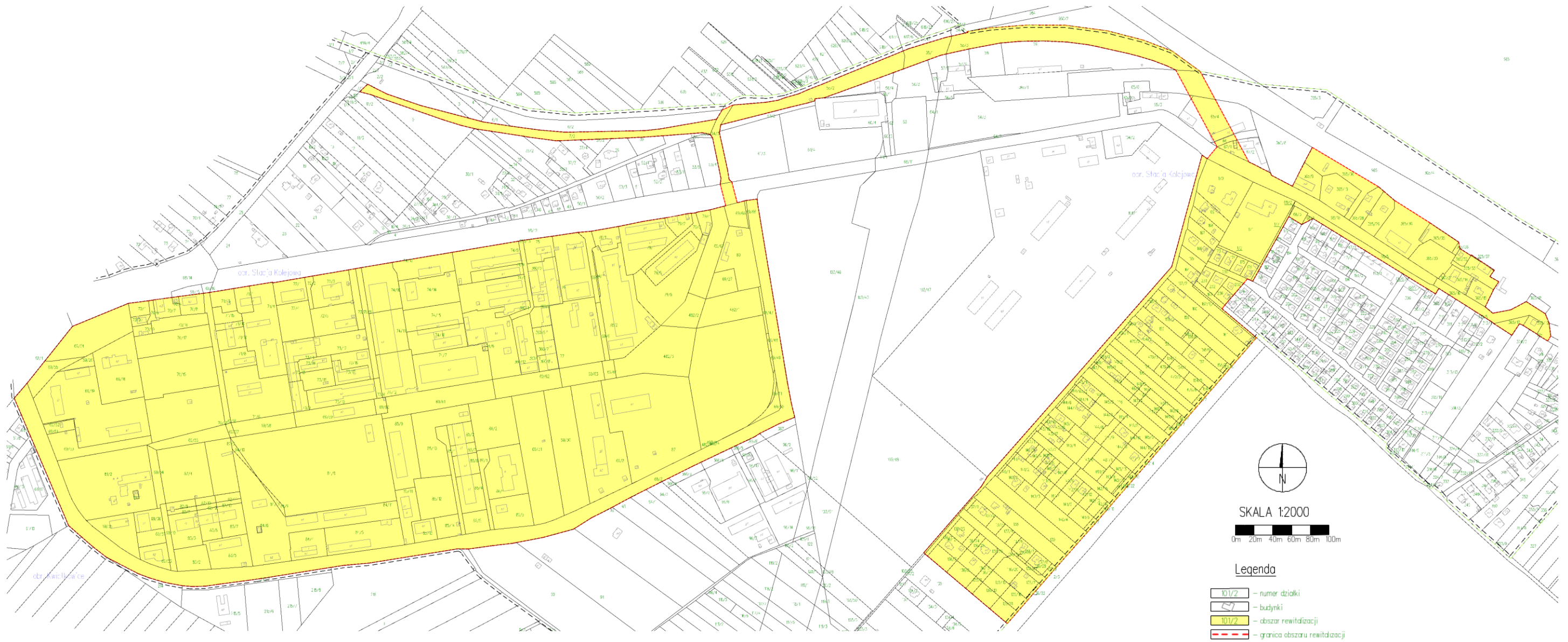

SKALA 1:2000
0m 20m 40m 60m 80m 100m

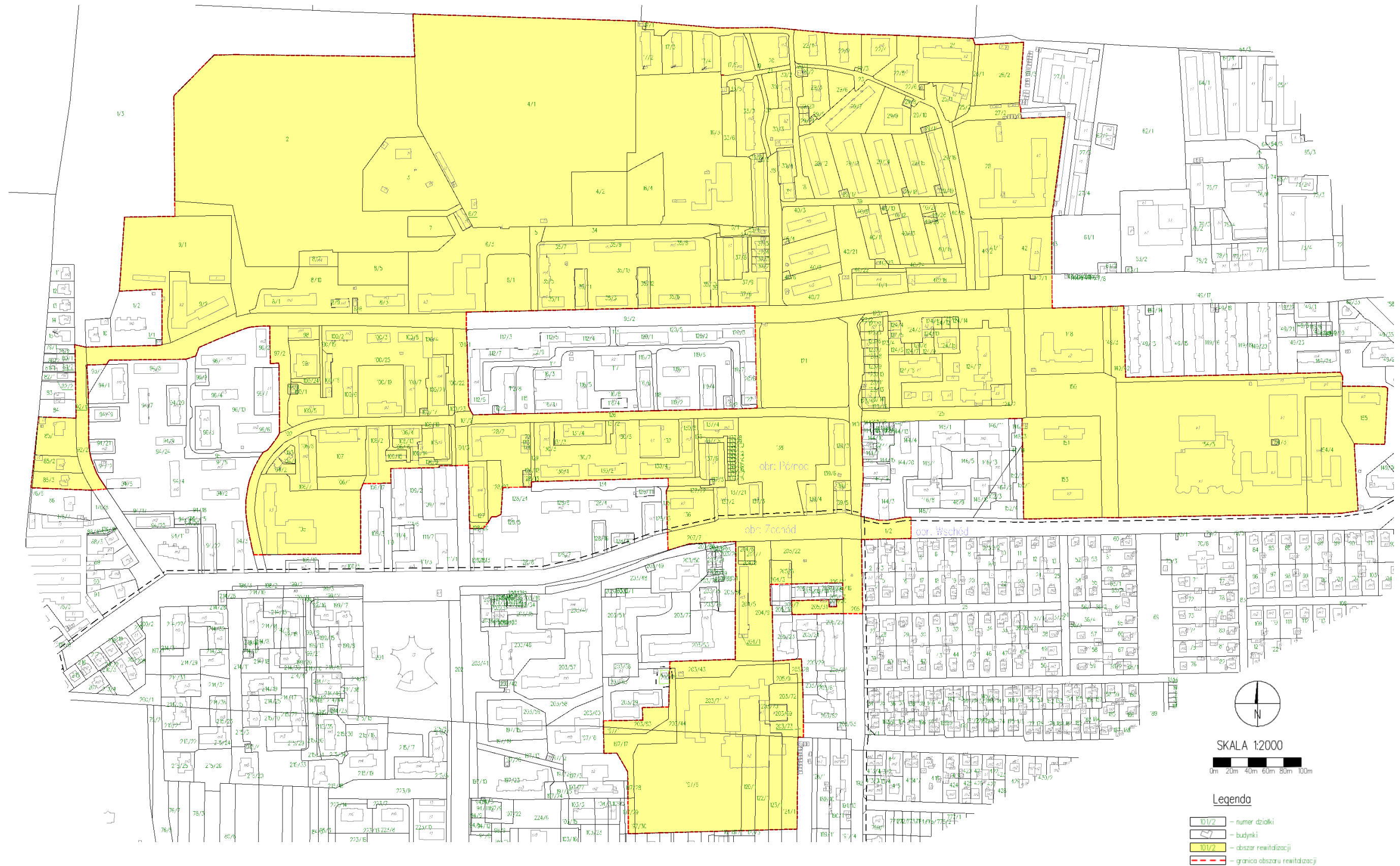
Legenda

- 101/2 - numer działki
- [building icon] - budynki
- 101/2 - obszar rewitalizacji
- granica obszaru rewitalizacji

Mapa 13. Podobszar rewitalizacji „Stacja Kolejowa z obszarem przemysłowym”.

Mapa 14. Podobszar rewitalizacji „Dzielnica Kraśnik Fabryczny”.

Analizy służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Sfera społeczna

W sferze społecznej przeanalizowano wymiary tj. **ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, poziom edukacji, poziom kapitału społecznego oraz poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.**

W ramach diagnozy przeanalizowano negatywne zjawisko jakim jest **wykluczenie społeczne z powodu ubóstwa.**

W katalogu diagnozowanych zjawisk kryzysowych ubóstwo stanowi jeden z najpoważniejszych czynników kryzysotwórczych. Ubóstwo stanowi problem społeczny, który może skutkować niesamodzielnością mieszkańców, objawiającą się poprzez konieczność pozyskiwania pomocy społecznej, także w wymiarze wsparcia finansowego. W niektórych częściach miasta zauważyć można większą koncentrację mieszkańców, którzy mogą mieć problem z zapewnieniem sobie i swoim rodzinom podstawowych warunków do życia oraz spłaty kredytów i pożyczek.

Analizowano poniższe wskaźniki dotyczące **ubóstwa, tj.:**

- 1) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa,*
- 2) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności,*
- 3) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia,*
- 4) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności,*
- 5) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby,*
- 6) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,*
- 7) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności,*
- 8) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie,*
- 9) *liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu.*

Kolejnym analizowanym zjawiskiem społecznym było **wykluczenie społeczne z powodu bezrobocia.**

Analizowano poniższe wskaźniki dotyczące **bezrobocia:**

- 1) *liczbę bezrobotnych ,*
- 2) *liczbę długotrwale bezrobotnych.*

Poziom bezpieczeństwa to czynnik, który w istotny sposób wpływa na jakość życia mieszkańców. Jego poziom zależy od liczby **przestępstw** w mieście.

Analizowano poniższe wskaźniki dotyczące **przestępczości:**

- 1) *liczbę przestępstw,*
- 2) *liczbę wykroczeń,*
- 3) *liczbę interwencji domowych,*
- 4) *liczbę odnotowanych przestępstw kryminalnych,*
- 5) *liczbę założonych "Niebieskich Kart".*

Poziom edukacji to kolejny analizowany problem ze sfery społecznej, który brany był pod uwagę jako jedna z przesłanek do wskazania danego terenu jako obszaru zdegradowanego. Porównując *średni wynik z egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki oraz wybranego języka* obcego można dostrzec różnice w osiągnięciach uczniów zamieszkujących różne części miasta.

Witalność miasta uzależniona jest od poziomu zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalnej społeczności. **Aktywność obywatelska** mieszkańców miasta Kraśnik jest na coraz wyższym poziomie, co uwidocznione jest przez coraz większe zainteresowanie zrzeszaniem się w organizacje pozarządowe i uczestnictwem w wyborach powszechnych. Występuje zróżnicowane pomiędzy różnymi terenami miasta.

Analizowano poniższe wskaźniki dotyczące **poziomu kapitału społecznego oraz poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym**:

- 1) *liczbę aktywnych organizacji NGO,*
- 2) *liczbę wniosków o dotacje złożonych do miasta przez NGO.*

Sfera społeczna – obszary kryzysowe

Na podstawie przeanalizowanych danych (19 wskaźników) wyznaczono obszar zdegradowany w sferze społecznej, który objął **5 obszarów**, będących jednocześnie obszarami kryzysu społecznego:

- 1) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**”,
- 2) podobszar zdegradowany „**Zarzecze**”,
- 3) podobszar zdegradowany „**Osiedle Koszary**”,
- 4) podobszar zdegradowany „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**”,
- 5) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**”.

Sfera gospodarcza

Ważną cechą zdrowej tkanki miasta jest aktywność gospodarcza, obejmująca także działania zmierzające do rozwoju przedsiębiorczości i postaw przedsiębiorczych. Kluczowym, w odniesieniu do obszarów zdegradowanych aspektem **aktywności gospodarczej**, jest jej zdolność do realizacji lokalnych potrzeb. Najczęściej stwierdzanym problemem w sferze gospodarczej jest znaczna liczba ulic, przy których działa niewiele jednoosobowych działalności gospodarczych i spółek cywilnych. W sferze gospodarczej przeanalizowano jeden wskaźnik – *liczbę firm z sektora prywatnego w przeliczeniu na 1 mieszkańca przy danej ulicy.*

Sfera gospodarcza – obszary kryzysowe

W wyniku analizy (1 wskaźnika) wyznaczono obszar zdegradowany w **sferze gospodarczej**, który objął **4 podobszary**, będących jednocześnie obszarami kryzysu społecznego:

- 1) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**”,
- 2) podobszar zdegradowany „**Zarzecze**”,
- 3) podobszar zdegradowany „**Osiedle Koszary**”,
- 4) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**”.

Sfera środowiskowa

W **sferze środowiskowej** przeanalizowano obszar miasta Kraśnik pod kątem **przekroczenia standardów jakości środowiska i obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska** – analizując wskaźniki dotyczące:

- 1) *ilości wyrobów zawierających azbest (w tonach) w przeliczeniu do 1 mieszkańca,*
- 2) *duże lub znaczne ilości azbestu ogółem przy danej ulicy,*

3) występowanie substancji niebezpiecznych.

Sfera środowiskowa – obszary kryzysowe

Analiza (3 wskaźników) pozwoliła wyodrębnić **4 obszary** kryzysowe w sferze środowiskowej, będących jednocześnie obszarami kryzysu społecznego. Są to:

- 1) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**”,
- 2) podobszar zdegradowany „**Zarzecze**”,
- 3) podobszar zdegradowany „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**”,
- 4) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**”.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sfera przestrzenno-funkcjonalna obejmuje system powiązanych ze sobą elementów zagospodarowania przestrzeni miasta, ich wzajemnych relacji oraz powiązań między tymi elementami, a całym miastem.

W **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** przeanalizowano obszar miasta Kraśnik pod kątem: **niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny; brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość; niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru; niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niskiej jakości tereny publiczne** – analizując wskaźniki dotyczące:

- 1) niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną,*
- 2) deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych,*
- 3) jakości skomunikowania danego obszaru resztą miasta,*
- 4) poziomu obsługi komunikacyjnej.*

Sfera przestrzenno-funkcjonalna – obszary kryzysowe

W wyniku analizy (4 wskaźników) wyodrębnionych zostało **4 obszary** w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, będących jednocześnie obszarami kryzysu społecznego.

- 1) doobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**”,
- 2) podobszar zdegradowany „**Zarzecze**”,
- 3) podobszar zdegradowany „**Osiedle Koszary**”,
- 4) podobszar zdegradowany „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**”,

Sfera techniczna

W sferze technicznej przeanalizowano teren miasta Kraśnik pod kątem: **degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym; niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska** – analizując wskaźniki dotyczące:

- 1) występowanie zdegradowanych budynków i obiektów użyteczności publicznej,*
- 2) występowanie zdegradowanych obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym,*
- 3) występowanie budynków użyteczności publicznej, gdzie brak rozwiązań termomodernizacyjnych.*

Sfera techniczna – obszary kryzysowe

W wyniku analizy (3 wskaźników) wyodrębnionych zostało **5 obszarów** w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, będących jednocześnie obszarami kryzysu społecznego.

- 1) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**”,
- 2) podobszar zdegradowany „**Zarzecze**”,
- 3) podobszar zdegradowany „**Osiedle Koszary**”,
- 4) podobszar zdegradowany „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**”,
- 5) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**”.

Obszar zdegradowany

Dostosowując metodologię badań do obszaru miasta Kraśnik zdecydowano się na przeprowadzenie analizy wskaźnikowej badającej nagromadzenie negatywnych zjawisk, w obszarze każdej ulicy. Problem obrazowany jest wskaźnikiem, najczęściej jest to wskaźnik ukazujący zjawisko w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Wartość wskaźnika określana jest jako niekorzystna kiedy wskaźniki te przyjmują w obszarze wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla całego Miasta.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji jako jednostkę zdegradowaną uznano obszar, gdzie zaobserwowano występowanie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz co najmniej jednego czynnika kryzysowego w pozostałych sferach.

W oparciu o wyniki ww. analiz na poziomie poszczególnych ulic Miasta Kraśnik wyznaczono obszary zdegradowane obejmujące następujące ulice lub ich części wraz z należącymi do nich działkami:

- 1) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**”:
  - Krzywa
  - Rzeczycka
  - Zaklikowska
  - Śliska
  - Szewska
  - Stroma
  - Skośna
  - Miła
  - Bagno
  - Wałowa
  - Gabriela Narutowicza
  - Podleska (część)
  - Strażacka
  - Ogrodowa
  - Rycerska
  - Jasna
  - Marii Dąbrowskiej
  - Wierzbowa
  - Wąska
  - Szkolna
  - Plac Wolności
  - Olejna

- Ratuszowa
- Tadeusza Kościuszki
- Młyńska
- Cegielniana
- Kazimierza Pułaskiego
- Polna
- Mleczarska
- Józefa Piłsudskiego
- Festiwalowa
- Zamkowa
- Klasztorna
- Tęczyńskich
- Okopowa
- Podwalna
- Krakowska
- Wesoła
- Niecała
- Bóźnicza
- Zgoda
- Grodzka
- Mostowa
- Jagiellońska
- Parkowa (część, od strony Parku)
- Oboźna
- Rybna (część)
- Rondo Żołnierzy Wyklętych
- Lubelska (część)
- Krańcowa
- Łąkowa
- Bolesława Prusa
- Nadstawna
- Budzyńska

2) podobszar zdegradowany „**Zarzecze**”:

- Armii Krajowej
- Lubelska (część)
- Urzędowska (część)
- Tysiąclecia
- Spółdzielcza
- Jana Kochanowskiego
- Sądowa
- Juliusza Osterwy

3) podobszar zdegradowany „**Osiedle Koszary**”:

- Urzędowska (część)
- Fryderyka Chopina
- Mikołaja Kopernika
- Kazimierza Juliusza Dworaka
- Ułańska (część, strony od boiska)
- Nowa (część, od strony Szpitala)

4) podobszar zdegradowany „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**”:

- Kolejowa
- Obwodowa
- Towarowa
- Stanisława Małachowskiego
- Lipowa
- Wojskowa
- Orzechowa
- Brzozowa
- Gajowa

5) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**”:

- Juliusza Słowackiego
- Balladyny
- Adama Mickiewicza
- Jana Kasprowicza
- Zygmunta Krasińskiego
- Elizy Orzeszkowej
- Gen. Władysława Sikorskiego
- Jana Styki
- Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Raclawicka
- Jana Matejki
- Grunwaldzka
- Łożyskowa
- Żwirki i Wigury
- Sportowa
- Eugeniusza Kwiatkowskiego
- Garażowa
- Niepodległości
- Hieronima Dekutowskiego „Zapory”
- Metalowców
- Grunwaldzka
- Stefana Lelka-Sowy

Wyodrębnione działki zostały połączone, a następnie podzielone **w pięć podobszarów**:

- 1) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**” o powierzchni: **123,7110 ha**,
- 2) podobszar zdegradowany „**Zarzecze**” o powierzchni: **86,9115 ha**,
- 3) podobszar zdegradowany „**Osiedle Koszary**” o powierzchni: **11,7040 ha**,
- 4) podobszar zdegradowany „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**” o powierzchni: **84,2365 ha**,
- 5) podobszar zdegradowany „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**” o powierzchni: **67,0283 ha**.

Obszar rewitalizacji

Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji, aby fragment miasta mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji, musi spełniać następujące warunki:

1. Wykazywać się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk.

Jednostki wchodzące w skład obszaru rewitalizacji charakteryzują się szczególną koncentracją zjawisk negatywnych przede wszystkim w sferze społecznej, oraz dodatkowo przynajmniej w jednej z pozostałych: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Należy przy tym zauważyć, że koncentracja stanów kryzysowych jest najważniejszym czynnikiem, ale nie oznacza automatycznej kwalifikacji fragmentu miasta do obszaru rewitalizacji. Istotne są nie tylko natężenie i charakter stanów kryzysowych, ale także ich wpływ na funkcjonowanie w szerszym kontekście, także całego miasta.

2. Musi być istotny dla rozwoju lokalnego.

Obszar rewitalizacji stanowią najistotniejsze dla rozwoju lokalnego obszary zdegradowane, a ich wybór jest wynikiem oceny strategicznej w sferze zarządzania miastem oraz podejmowanych decyzji. Obszar rewitalizacji powinien obejmować tereny, na których miasto jest w stanie prowadzić działania rewitalizacyjne nie wykraczające poza jej możliwości finansowe i organizacyjne. Przy ocenie strategicznej brane są również pod uwagę: spójność przestrzenna i funkcjonalna pozwalająca wyróżnić specyficzne obszary i je pogrupować, lokalizacja obiektów wpisanych do rejestru zabytków, możliwość realizacji w ramach procesu rewitalizacji strategii, programów i polityk miasta oraz możliwość kontynuacji procesu rewitalizacji realizowanego w ramach Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kraśnik na lata 2017-2023.

3. Jego powierzchnia nie może przekroczyć 20% obszaru gminy, a liczba ludności nie może być większa niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Wyznaczony obszar zdegradowany zweryfikowano jeszcze pod kątem powyższych, ustawowych kryteriów, ostatecznie wydzielając z przestrzeni miasta pięć wskazanych na wstępie podobszarów rewitalizacji:

- 1) podobszar rewitalizacji „**Dzielnica Stare Miasto wraz z Zalewem Kraśnickim**” o powierzchni: **123,7110 ha**,
- 2) podobszar rewitalizacji „**Zarzeczce**” o powierzchni: **86,9115 ha**,
- 3) podobszar rewitalizacji „**Osiedle Koszary**” o powierzchni: **11,7040 ha**,
- 4) podobszar rewitalizacji „**Stacja Kolejowa wraz z obszarem przemysłowym**” o powierzchni: **84,2365 ha**,
- 5) podobszar z rewitalizacji „**Dzielnica Kraśnik Fabryczny**” o powierzchni: **67,0283 ha**.

Razem podobszary rewitalizacji zajmują powierzchnię: **373,5913 ha**.

Łącznie na ww. pięciu podobszarach rewitalizacji zameldowanych jest: **9 037 mieszkańców**.

Planowany, przedłożony do konsultacji społecznych, obszar rewitalizacji spełnia ustawowe warunki związane z maksymalną powierzchnią i liczbą ludności (**14,31% powierzchni i 28,06% mieszkańców** miasta Kraśnik) i pokrywa się w 100% z obszarem zdegradowanym.